

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Rhenen (bestuur@rhenen.nl)

Kopie: Gemeenteraad Rhenen (gemeenteraad@rhenen.nl)

De Bilt, 16 juli 2021
L/5303/21/SvD/ NB

Onderwerp: Ingediend principeverzoek voor zonneveld Remmerden

Geacht college,

Momenteel buigt het college van B&W zich over een principeverzoek uit mei van dit jaar door de Energie Coöperatie Rhenen en Solarfields Nederland b.v. over de realisatie van een zonnepark achter Remmerden. Deze gebieden grenzen, zoals vast bij u bekend, aan ons eigendom Plantage Willem III.

Voor de beoordeling van het principeverzoek willen we u graag het volgende meegeven:

Natuurwaarden

Bij het zoeken naar geschikte locaties voor het realiseren van opwekmogelijkheden voor duurzame energie vragen wij aandacht voor de instandhouding van Natuur Netwerk Nederland (NNN) en de functionaliteit van ecopassages.

De percelen ten noorden en ten zuiden van de straat 'Autoweg' te Rhenen (kadaster nummers RNN01-H-8217, RNN01-H-8270 en RNN01-H-4925) zijn onderdeel van het NNN.

In RES 1.0 Regio Foodvalley wordt op diverse plekken onderschreven dat natuur behouden en waar mogelijk versterkt dient te worden. Wij citeren een deel van paragraaf 2.4.6. uit RES 1.0 Regio Foodvalley:

2.4.6 Natuur: beperkingen in en in nabijheid van natuurgebieden

Wij koesteren de waarde en kwaliteiten van de natuur in onze regio. In de inwonerraadpleging en het advies van het burgerforum klinkt deze boodschap prominent door. Provincies Gelderland en Utrecht beoordelen initiatieven op hun effect aan de hand van kaders uit de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming borgt dat natuurgebieden (Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland) en natuurwaarden worden beschermd. Op

basis van de Wet natuurbescherming constateren we dat duurzame opwek alleen mogelijk is als wordt aangetoond dat beschermde soorten en gebieden niet worden aangetast. Vanwege deze kaders en de daarmee samenhangende complexiteit en procedurele risico's, zien we nieuwe plannen voor ontwikkeling in bestaande natuurgebieden daarom nauwelijks als reële optie.

Het gehele plangebied ligt in het NNN en realisatie van het zonneveld is dus in strijd met de uitgangspunten die voor natuurbehoud in de RES 1.0 Regio Foodvalley zijn benoemd.

Wij onderschrijven deze uitgangspunten van harte: plannen voor opwekking van duurzame energie in bestaande natuurgebieden zijn geen optie. De ruimte voor natuur en landschap staat immers al fors onder druk als gevolg van allerlei extra geplande ruimte voor woningen, bedrijventerreinen of mobiliteit. En tegelijkertijd heeft de natuur het zwaar. Er vindt een zorgwekkende afname van biodiversiteit plaats, onder andere als gevolg van klimaatverandering, verdroging en de uitstoot van stikstof. Het NNN en de ecoducten spelen een belangrijke rol bij behoud van biodiversiteit, verbinding van natuurgebieden en systeemherstel.

Wij verzoeken u daarom het NNN te vrijwaren van nieuwe verstoringsbronnen: groene energie kan niet ten koste gaan van biodiversiteit en het duurzaam functioneren van ecosystemen. Zie hiervoor ook onze gezamenlijke oproep (met Natuurmonumenten, Landschap Erfgoed Utrecht, de Natuur en Milieufederatie Utrecht en IVN) van februari 2021:

<https://www.utrechtslandschap.nl/k/n1286/news/view/99705/7495/utrechtse-natuur-en-milieuorganisaties-pas-duurzame-energie-zorgvuldig-in.html>.

Aardkundige waarden

Tijdens de laatste ijstijd (het Weichselien) bereikte het landijs Nederland niet meer, maar er heerste een toendra-klimaat met permanent bevroren bodems (permafrost). Gevallen sneeuw en de bovengrond konden in het voorjaar en zomer deels ontdooien. Dit sneeuwsmeltwater kon niet in de diepere ondergrond wegzakken, waardoor de ontdooide toplaag verzadigd raakte met smeltwater. Het water verzamelde zich in laagtes en stroomde op hellingen geconcentreerd als beekjes af. Deze beekjes sneden zich de ondergrond in, waardoor sneeuwsmeltwaterdalen ontstonden. Aan de voet van de helling ontstonden puinkegels van het door de beekjes geërodeerde en meegevoerde materiaal.

Zowel noordelijk als zuidelijk van de Autoweg is een sneeuw/ijsmeltwaterdal aanwezig. Dit is een aardkundige waarde, zoals vastgelegd in de Interim Omgevingsverordening van de provincie Utrecht. Het sneeuw/ijsmeltwaterdal met het bijzondere, glooiende reliëf zal niet meer herkenbaar zijn na aanleg van een zonneveld.

Landschapswaarden

De beoogde locatie ligt op de flank van de Utrechts Heuvelrug, de overgang van de Heuvelrug naar de uiterwaarden. Het gebied is landschappelijk bijzonder waardevol vanwege de zeer goed beleefbare hoogteverschillen, maar ook de subtielere glooiingen. De geomorfologische gevolgen van de ijstijden zijn hier goed zichtbaar. De vergezichten vanaf Plantage Willem III naar de uiterwaarden, maar ook vanaf de Autoweg naar de Plantage en de uiterwaarden zullen sterk worden aangetast door realisatie van een zonneveld. Een zonneveld leidt tot een visueel verstedelijkingseffect, waardoor de landschappelijke kwaliteit van het unieke gebied verloren gaat.

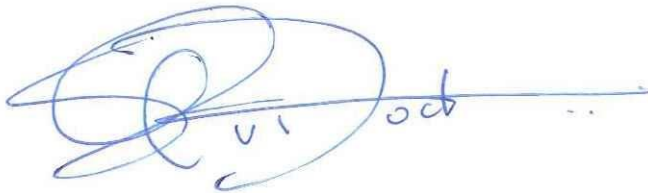
Wij zijn van mening dat dit gebied juist gespaard moet blijven van verdere verstedelijking, juist vanwege deze unieke landschapswaarden. Verdere natuurontwikkeling kan hier de landschappelijke kwaliteit versterken, maar alleen wanneer deze niet gepaard gaat met verstedelijkingselementen zoals zonnepanelen.

Conclusie

De realisatie van een zonneveld op de beoogde locatie vinden wij zeer onwenselijk vanwege de ligging in het NNN en de aanwezigheid van bijzondere aardkundige en landschappelijke waarden. Het NNN en de aardkundige waarden vormen een harde belemmering voor het realiseren van duurzame energie. Ook de unieke landschappelijke waarden, die in de provincie vrijwel nergens zo goed beleefbaar zijn als op deze locatie, vragen om bescherming tegen verstedelijking. Wij vragen u in uw principe-uitspraak hiermee rekening te houden en invulling te geven aan de uitgangspunten uit de RES 1.0 Regio Foodvalley.

Voor vragen over deze brief kunt u contact opnemen met Nicolette Buiten (n.buiter@utrechtslandschap.nl, 06-51241624).

Met vriendelijke groeten,

Drs. S.G. van Dockum
Directeur-bestuurder Utrechts Landschap